

PREHĽAD POVINNOSTÍ A SANKCIÍ PODĽA ZÁKONA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY č. 79/2015 Z. z. O ODPADOCH

Monika OFFERTÁLEROVÁ

OVERVIEW OF OBLIGATIONS AND PENALTIES UNDER THE LAW OF THE NATIONAL COUNCIL OF THE SLOVAK REPUBLIC NO. 79/2015 COLL. ABOUT WASTE

INTEGRAL SAFETY OF ENVIRONS
INTEGRAL SAFETY OF ENVIRONS '2017

ABSTRAKT

Príspevok ozrejmjuje problematiku pokút, ktoré sú ukladané Slovenskou inšpekciou životného prostredia za porušenie povinností, ktoré vyplývajú zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Z hľadiska výšky sa pokuty podľa zákona o odpadoch rozdeľujú do 6 skupín. V prehľadnej tabuľke sú zadefinované povinnosti, ich bližšia špecifikácia ako aj výška samotných sankcií udeľovaných za ich porušenie.

KLÚČOVÉ SLOVÁ: odpad, zákon o odpadoch, správny delikt, sankcia, slovenská inšpekcia životného prostredia

ABSTRACT

The scientific paper clarifies the issue of fines imposed by Slovak Inspectorate of the Environment for violation of the obligations arising from the Act of the National Council of the Slovak Republic no. 79/2015 Coll. about waste. In terms of height, fines under the waste law are divided into 6 groups. The spreadsheet defines the obligations, their more detailed specifications, and the amount of the sanctions themselves awarded for their breach.

KEY WORDS: waste, waste law, administrative offense, sanction, Slovak Inspectorate of the Environment

ÚVOD

Pokuty za správne delikty podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch možno z hľadiska ich výšky rozdeliť na 6 skupín (§ 117):

- od 500 EUR do 50 000 EUR
- od 800 EUR do 80 000 EUR
- od 1 200 EUR do 120 000 EUR
- od 1 500 EUR do 200 000 EUR
- od 2 000 EUR do 250 000 EUR
- od 4 000 EUR do 350 000 EUR

Keď inšpekcia životného prostredia zistí porušenie zákona o odpadoch **musí pokutu uložiť**. Uvedené pokuty môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi okrem inšpekcie uložiť aj ďalší príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva (§ 104). V predkladanom príspevku sa bližšie

oboznámime so zákonom o odpadoch, a to konkrétne s problematikou povinností a pokút udeľovaných za ich nedodržanie.

PREHEAD POVINNOSTÍ A POKÚT ZA SPRÁVNE DELIKTY PODĽA ZAKÓNA O ODPADOCH

Povinnosť	Popis	Sankcia
Dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva podľa § 6 ods. 6 až 9 zákona o odpadoch Pôvodca odpadu je povinný dodržiavať následnú hierarchiu pri nakladaní s odpadom: - predchádzať vzniku odpadu zo svojej činnosti a obmedzovať jeho množstvo a nebezpečné vlastnosti, - materiály a výrobky je potrebné využívať opätovným použitím , - zhodnocovať odpad recykláciou , - využívať ho ako zdroj energie .	Uvedené ustanovenia bližšie popisujú spôsob, ako postupovať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva.	Pokuta od 800 EUR do 80 000 EUR za každé ustanovenie samostatne
§ 6 ods. 10 zákona o odpadoch Zneškodňovať odpad je možné spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie, ak nie je možné a účelné predchádzať jeho vzniku alebo nie je možný a účelný postup podľa § 6 ods. 7 až 9 zákona o odpadoch.	Uvedené všeobecné pravidlo zodpovedá skutočnosti, že zneškodnenie odpadu je posledným stupňom v hierarchii odpadového hospodárstva. Účelnosť zhodnotenia sa doposiaľ posudzovala v súvislosti s nákladmi a ich pomerom/nepomerom ku nákladom za zneškodnenie.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 11 zákona o odpadoch Držiteľ polychlórovaných bifenylov je povinný vypracovať program držiteľa polychlórovaných bifenylov; predložiť ho na schválenie príslušnému okresnému úradu; dodržiavať ho; a do štyroch mesiacov vypracovať a predložiť na schválenie nový program držiteľa polychlórovaných bifenylov, ak dôjde k zmene skutočností uvedených v programe.	Údaje, ktoré má program držiteľa polychlórovaných bifenylov obsahovať, sú upravené v § 4 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z. Na nakladanie s polychlórovanými bifenyly sa vzťahuje ustanovenie § 79 zákona o odpadoch.	Pokuta od 800 EUR do 80 000 EUR
§ 12 ods. 1 a 2 zákona o odpadoch Každý je povinný nakladať s odpadmi alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade s týmto zákonom; ten, komu vyplývajú z rozhodnutia vydaného na základe tohto zákona povinnosti, je povinný nakladať s odpadmi alebo inak s nimi zaobchádzať aj v súlade s týmto rozhodnutím. Každý je povinný nakladať s odpadom alebo inak s ním zaobchádzať takým spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie, a to tak, aby nedochádzalo k: - riziku znečistenia vody, ovzdušia, pôdy, horninového prostredia a ohrozenia rastlín a živočíchov; - obťažovaniu okolia hlukom alebo zápachom; - nepriaznivému vplyvu na krajinu alebo miesta osobitného významu.	Ide o všeobecne formulovanú základnú povinnosť pri nakladaní s odpadmi, ktorá sa vzťahuje na každého, komu zo zákona o odpadoch vyplývajú povinnosti. Ak za porušenie konkrétnej povinnosti nie je výslovne ustanovená sankcia, využíva inšpekcia práve toto ustanovenie na uloženie pokuty.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 13 písm. a) zákona o odpadoch Je zakázané uložiť alebo ponechať odpad na inom mieste, ako na mieste na to určenom v súlade s týmto zákonom.	Miesto určené v súlade so zákonom o odpadoch môže byť napr. miesto, ktoré určí obec na ukladanie komunálneho odpadu vo všeobecne záväznom nariadení obce, ale aj miesto určené na oddelené ukladanie nebezpečných odpadov u držiteľa odpadu.	Pokuta od 4 000 EUR do 350 000 EUR
§ 13 písm. b) zákona o odpadoch Je zakázané zneškodniť odpad alebo zhodnotiť odpad inak	Zneškodňovať a zhodnocovať odpad možno len spôsobmi, ktoré pre daný odpad ustanovuje zákon o	Pokuta od 4 000 EUR do 350 000 EUR

ako v súlade s týmto zákonom.	odpadoch.	000 EUR
§ 13 písm. c) zákona o odpadoch Je zakázané zneškodniť odpad nasledovnými činnosťami:- ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, odkalísk atď.); - vypúšťanie a vhadzovanie do vodného recipienta okrem morí a oceánov;- vypúšťanie a vhadzovanie do morí a oceánov vrátane uloženia na morské dno.	Tento zákaz je ustanovený z dôvodu, že v Slovenskej republike nie sú vodné recipienty, do ktorých by bolo možné vypúšťať odpady bez následkov na životné prostredie. Zákaz sa dotýka niektorých čistiarní odpadových vôd, ktoré vypúšťajú kaly po čistení do vodných tokov.	Pokuta od 4 000 EUR do 350 000 EUR
§ 13 písm. d) zákona o odpadoch Je zakázané vykonávať bez súhlasu podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch alebo v rozpore s ním činnosť, na ktorú sa súhlas vyžaduje. Z činností, na ktoré sa súhlas podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch vyžaduje, sa v bežnej praxi firmami, ktoré nie sú výslovne zamerané na podnikanie s odpadmi, môžu vyskytovať najmä tieto: - nakladanie s nebezpečnými odpadmi vrátane ich prepravy, ak nie je súčasťou súhlasu, a to v prípade, ak držiteľ odpadu alebo držiteľ odpadu ročne nakladá v súhrne s väčším množstvom ako 1 tona alebo ak prepravca prepravuje ročne väčšie množstvo ako 1 tona nebezpečných odpadov; - zhromažďovanie odpadov držiteľom odpadu bez predchádzajúceho triedenia, ak vzhľadom na následný spôsob ich zhodnocovania alebo zneškodňovania nie je triedenie a oddelené zhromažďovanie možné alebo účelné;- odovzdávanie odpadov vhodných na využitie v domácnosti.	Niektoré činnosti týkajúce sa nakladania s odpadom, ktoré môžu mať negatívny vplyv na životné prostredie, možno vykonať len, ak je vydaný osobitný súhlas, ktorý vydávajú orgány štátnej správy odpadového hospodárstva. Súhlas je rozhodnutím podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), ktoré spravidla obsahuje aj podmienky výkonu danej činnosti.	Pokuta od 4 000 EUR do 350 000 EUR
§ 13 písm. e) zákona o odpadoch Je zakázané zneškodňovať skládkovaním odpady, ktoré sú uvedené v § 13 písm. e) bod 1. až 8. zákona o odpadoch.	Rozsah odpadov, ktoré je zakázané skládkovať, sa postupne rozširuje. Okrem iných druhov sa nemôžu skládkovať už ani vytriedené biologicky rozložiteľné odpady a vytriedené zložky komunálnych odpadov ako obaly (papier, sklo, ...), elektrozariadenia, ...	Pokuta od 4 000 EUR do 350 000 EUR
§ 13 písm. g) zákona o odpadoch Je zakázané zneškodňovať spaľovaním biologicky rozložiteľný odpad s výnimkou prípadu, na ktorý bol vydaný súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. b) zákona o odpadoch.	Jedná sa o nový zákaz, ktorý má slúžiť zníženiu zneškodňovania na voľnej ploche. Spaľovanie biologicky rozložiteľného odpadu je možné v súlade s príslušným súhlasom.	Pokuta od 4 000 EUR do 350 000 EUR
§ 13 písm. h) zákona o odpadoch Je zakázané spaľovať komunálny odpad na voľnom priestranstve a vo vykurovacích zariadeniach v domácnostiach.	Jedná sa o nový zákaz spaľovania akéhokoľvek komunálneho odpadu (odpadu od občanov – papier, drevo, ...) buď na voľnej ploche, alebo doma v pieckach.	Pokuta od 4 000 EUR do 350 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. a) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný správne zaradiť odpad alebo zabezpečiť správnosť zaradenia odpadu podľa Katalógu odpadov.	Povinnosť zaradiť odpady podľa Katalógu odpadov, teda podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., sa týka nielen pôvodcu, ktorý tak musí urobiť ako prvý, ale vyžaduje sa od každého nasledujúceho držiteľa. Postup pri zaradovaní odpadov je ustanovený v prílohe č. 1 predmetnej vyhlášky. Ak držiteľ nevie odpad jednoznačne zaradiť ani podľa uvedenej prílohy, požiadava podľa § 107 písm. h) zákona o odpadoch o rozhodnutie Okresný úrad v sídle kraja, ktorý rozhodne o zaradení odpadu v správnom konaní podľa zákona č. 71/1967 Zb.	Pokuta od 500 EUR do 50 000 EUR

§ 14 ods. 1 písm. b) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný zhromažďovať odpady vytriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom.	Povinnosť sa týka každého držiteľa odpadov. Sleduje sa za ňou zabránenie zmiešavaniu odpadov, ktoré by mohlo sťažiť alebo znemožniť ich ďalšie zhodnotenie, prípadne sťažiť zneškodnenie. Druh odpadu je označený v Katalógu odpadov šesťmiestnym číslom. Výnimkou z tejto povinnosti je postup podľa § 97 ods. 1 písm. i) zákona o odpadoch, kedy v rozsahu súhlasu orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva je možné odpady netriediť.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný zhromažďovať oddelene nebezpečné odpady podľa ich druhov, označovať ich určeným spôsobom a nakladať s nimi v súlade so zákonom o odpadoch a osobitnými predpismi.	K nakladaniu s nebezpečnými odpadmi je potrebné pozrieť podrobnejšie ustanovenie § 25 zákona o odpadoch. Podľa § 6 ods. 3 vyhlášky č. 371/2015 Z. z. sa nebezpečné odpady, ako aj sklad, v ktorom sa takéto odpady skladujú, musia označiť identifikačným listom nebezpečného odpadu, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 7 tejto vyhlášky.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný zabezpečiť spracovanie odpadu v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, a to jeho:- prípravou na opätovné použitie v rámci svojej činnosti; odpad takto nevyužitý ponúknuť na prípravu na opätovné použitie inému,- recykláciou v rámci svojej činnosti, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho prípravu na opätovné použitie; odpad takto nevyužitý ponúknuť na recykláciu inému,- zhodnotením v rámci svojej činnosti, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho recykláciu; odpad takto nevyužitý ponúknuť na zhodnotenie inému,- zneškodnením, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho recykláciu alebo iné zhodnotenie.	Splnenie tohto ustanovenia sa požaduje od všetkých držiteľov odpadu, čo je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva vyjadrenou v § 6 zákona o odpadoch. Vyššie uvedené povinnosti podľa § 6 zákona o odpadoch sa vzťahujú na pôvodcov odpadu. Ak držiteľ odpadu nemôže postupovať podľa hierarchie odpadového hospodárstva sám (1. predchádzanie vzniku, 2. príprava na opätovné použitie, 3. recyklácia, 4. zhodnotenie, 5. zneškodnenie), je povinný ponúknuť odpad, v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, na zhodnotenie inému. Zneškodnenie odpadu je posledným stupňom v hierarchii odpadového hospodárstva. Doposiaľ sa činnosť nepovažovala za účelnú napr. vtedy, ak by náklady s ňou spojené boli v zjavnom nepomere k nákladom na inú činnosť uvedenú v hierarchii nižšie. Informáciu o vhodných zariadeniach na zhodnotenie a zneškodnenie odpadu možno získať aj na základe žiadosti na Ministerstvo životného prostredia SR a na okresných úradoch.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. e) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch, ak nie je v príslušných ustanoveniach zákona o odpadoch ustanovené inak a ak nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám.	Ide o povinnosť, ktorá zvyšuje zodpovednosť držiteľa za to, čo sa stane s jeho odpadom. S niektorými druhmi alebo kategóriami odpadov môžu nakladať len osoby, ktoré splnia osobitné podmienky (napr. autorizácia, nakladanie s nebezpečnými odpadmi). Držiteľ odpadu si musí overiť, či osoba, ktorej odpad odovzdáva, je oprávnená na nakladanie s ním.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. f) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov a o nakladaní s nimi.	Podrobnosti sú upravené vo vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 366/2015 Z. z.	Pokuta od 500 do 50 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. g) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a uchovávať ohlásené údaje.	Podrobnosti sú upravené vo vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 366/2015 Z. z.	Pokuta od 500 do 50 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. h) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný predložiť na vyžiadanie predchádzajúceho držiteľa odpadu doklady s úplnými a pravdivými informáciami	Táto povinnosť vyplýva zo zvýšenej zodpovednosti držiteľov za nakladanie s odpadmi (napr. § 13, režim opusteného odpadu podľa § 15 a najmä § 14 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch). Ak nasledujúci držiteľ	Pokuta od 500 do 50 000 EUR

preukazujúcimi spôsob nakladania s odpadom, a to najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti; na základe žiadosti predchádzajúceho držiteľa poskytnúť aj kópie dokladov.	odmietne poskytnúť takéto doklady, treba túto skutočnosť oznámiť niektorému z orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve, ktorý je oprávnený uložiť v tomto prípade držiteľovi pokutu.	
§ 14 ods. 1 písm. i) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný skladovať odpad najdlhšie jeden rok alebo zhromažďovať odpad najdlhšie jeden rok pred jeho zneškodnením alebo najdlhšie tri roky pred jeho zhodnotením; na dlhšie zhromažďovanie môže dať súhlas orgán štátnej správy odpadového hospodárstva len pôvodcovi odpadu.	Súhlas podľa tohto ustanovenia bude vydaný podľa § 97 ods. 1 písm. t) zákona o odpadoch. Súhlas vydá príslušný okresný úrad pôvodcovi odpadu až po preukázaní, že sa na území Slovenskej republiky nenachádza vhodné zariadenie na zhodnotenie alebo zneškodnenie tohto odpadu alebo je to pre pôvodcu z kapacitných dôvodov hospodárne. Ak bol pôvodcovi odpadu udelený predmetný súhlas, nepovažuje sa miesto zhromažďovania odpadu u pôvodcu odpadu za skládku odpadov.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. j) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný zabezpečiť odpad pred prístupom medveďa hnedého v oblastiach, ktoré sú definované v prílohe č. 19 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z.	Táto povinnosť je účinná od 1. júla 2016. Táto povinnosť sa vzťahuje na každého držiteľa odpadu bez rozdielu, či sa jedná o komunálne alebo nekomunálne odpady.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. k) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný umožniť orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup na pozemky, do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložiť dokumentáciu a poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom.	Táto povinnosť sa týka akýchkoľvek pozemkov, stavieb, priestorov a zariadení, ktoré držiteľ odpadu používa na nakladanie s odpadmi. Môže ísť o stavbu alebo jej časť, kde je umiestnené zariadenie, alebo o pozemok, či iný priestor. Táto povinnosť sa premieta aj do § 112 ods. 6 zákona o odpadoch (povinnosti kontrolovaných osôb) a zodpovedá jej oprávnenie orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve podľa § 112 ods. 4 zákona o odpadoch. Táto povinnosť sa ale nevzťahuje na obydlie, ktoré je podľa čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky nedotknuteľné a orgány štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve nie sú na základe zákona o odpadoch oprávnené vstúpiť do obydli. Orgánmi štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve sú Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenská inšpekcia životného prostredia, okresný úrad v sídle kraja, okresný úrad a v niektorých veciach aj Slovenská obchodná inšpekcia (§ 110), nie však obec.	Pokuta od 2 000 EUR do 250 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. l) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný vykonať opatrenia na nápravu uložené orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve.	Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva môže v rozhodnutí o uložení pokuty držiteľovi odpadu súčasne uložiť, aby v určenej lehote vykonal opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania, za ktoré mu bola pokuta uložená. Ak držiteľ odpadu v určenej lehote tieto opatrenia nevykoná, môže mu orgán štátnej správy odpadového hospodárstva uložiť ďalšiu pokutu až do dvojnásobku hornej hranice pokuty ustanovenej zákonom o odpadoch.	Pokuta od 2 000 EUR do 250 000 EUR
§ 14 ods. 1 písm. n) zákona o odpadoch Držiteľ odpadu je povinný na žiadosť orgánov štátnej správy odpadového hospodárstva alebo nimi poverenej osoby bezplatne poskytnúť informácie potrebné na vypracovanie a aktualizáciu programu alebo programu predchádzania vzniku odpadu.	Každý držiteľ odpadu je povinný poskytnúť informácie potrebné na vypracovanie a aktualizáciu programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, programu predchádzania vzniku odpadu, programu kraja a programu obce.	Pokuta od 500 EUR do 50 000 EUR
§ 15 ods. 2 zákon o odpadoch Vlastník,	Každý má právo oznámiť čiernu skládku, avšak	Pokuta od 500

správca alebo nájomca nehnuteľnosti je povinný bezodkladne po zistení, že na jeho nehnuteľnosti bol nezákonne umiestnený odpad, oznámiť túto skutočnosť príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva alebo obci, v ktorej územnom obvode sa táto nehnuteľnosť nachádza.	vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti má povinnosť tak urobiť, pričom si môže vybrať, či to oznámi obci alebo okresnému úradu.	EUR do 50 000 EUR
Nebezpečný odpad § 25 ods. 1 zákona o odpadoch Zakazuje sa riediť a zmiešavať: - jednotlivé druhy nebezpečných odpadov navzájom;- nebezpečné odpady s odpadmi, ktoré nie sú nebezpečné;- nebezpečné odpady s látkami alebo s materiálmi, ktoré nie sú odpadom.	Uvedené všeobecné pravidlo neplatí za podmienok uvedených v § 25 ods. 2 zákona o odpadoch.	Pokuta od 4 000 EUR do 350 000 EUR
Nebezpečný odpad § 25 ods. 4 a 6 zákona o odpadoch Pri zbere, preprave a skladovaní musí byť nebezpečný odpad zabalený vo vhodnom obale a riadne označený podľa osobitného predpisu. Nebezpečné odpady sa zhodnocujú a zneškodňujú prednostne pred ostatnými odpadmi.	Podľa § 6 ods. 3 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z. nebezpečné odpady, ako aj sklad, v ktorom sa skladujú alebo zhromažďujú nebezpečné odpady, sa musia označiť identifikačným listom nebezpečného odpadu, ktorého vzor je ustanovený v prílohe č. 7 predmetnej vyhlášky.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
Nebezpečný odpad § 25 ods. 5 zákona o odpadoch Pôvodca nebezpečného odpadu je povinný pri vzniku každého nového druhu nebezpečného odpadu alebo odpadu, ktorý vznikol pri úprave nebezpečného odpadu, ako aj pred zhodnotením alebo zneškodnením ním vyrobeného nebezpečného odpadu, zabezpečiť na účely určenia jeho nebezpečných vlastností a bližších podmienok nakladania s ním odber vzoriek a analýzu jeho vlastností a zloženia kvalifikovanou osobou, s výnimkou, ak jeho nebezpečné vlastnosti a bližšie podmienky nakladania s ním je možné zistiť z karty bezpečnostných údajov výrobku alebo zo sprievodnej dokumentácie výrobku, ak výrobok kartu bezpečnostných údajov nemá.	V tomto ustanovení ide o povinnosť, ktorá je uložená len pôvodcovi odpadov, nie inému držiteľovi. Pôvodca je povinný postupovať podľa § 5 vyhlášky č. 371/2015 Z. z. a podľa Výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 9. septembra 2015 č. 1/2015 o jednotných metódach analytickej kontroly odpadov (oznámenie č. 368/2015 Z. z.).	Pokuta od 800 EUR do 80 000 EUR
Výrobcovia vyhradených výrobkov § 27 ods. 4 zákona o odpadoch Výrobca vyhradeného výrobku je povinný:- zaregistrovať sa v Registri výrobcov vyhradeného výrobku a oznamovať zmeny údajov,- ustanoviť splnomocneného zástupcu v súlade s odsekmi 18 až 20, - zabezpečiť materiálové zloženie vyhradeného výrobku, jeho konštrukciu a jeho označenie pokiaľ mu táto povinnosť vyplýva,- plniť informačnú povinnosť vo vzťahu k verejnosti a k spracovateľovi vyhradeného prúdu odpadu,- zabezpečiť plnenie cieľov ustanovených v prílohe č. 3 zákona o odpadoch,- zabezpečiť nakladanie s vyhradeným prúdom odpadu v rozsahu a spôsobom uvedenom v osobitnom oddieli tejto časti zákona,- zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu vyhradeného prúdu odpadu najmenej vo výške záväzných cieľov a limitov zhodnocovania a recyklácie pre vyhradený prúd odpadu, ustanovených v prílohe č. 3 zákona o odpadoch,- viesť a uchovávať evidenciu a ohlasovať ministerstvu údaje z nej v	Vyhradenými výrobkami v zmysle § 27 ods. 1 zákona o odpadoch sú elektrozariadenia, batérie a akumulátory, obaly, vozidlá, pneumatiky a neobalové výrobky (ako papier, sklo, plasty, ...), pričom v predmetnom ustanovení je nesprávny odkaz na oddiely štvrtej časti zákona o odpadoch. Definície výrobcov vyhradených výrobkov sú upravené osobitne v jednotlivých oddieloch štvrtej časti zákona. Toto ustanovenie len všeobecne upravuje povinnosti výrobcov vyhradených výrobkov, pričom ich spresnenie, ako aj doplnujúce povinnosti sú upravené v príslušných oddieloch štvrtej časti zákona o odpadoch.	Sankcia v závislosti od porušenia konkrétnej povinnosti

ustanovenom rozsahu a uchovávať ohlasované údaje,-plniť informačnú povinnosť vo vzťahu ku konečným používateľom vyhradeného výrobku,- vypočítať si svoj zberový podiel a trhovú podiel,- zabezpečiť odobratie celého množstva oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu patriacej do vyhradeného prúdu odpadu z obce, v ktorej zodpovedá za vyhradený prúd odpadu.		
Použitie batérie a akumulátory § 49 zákona o odpadoch Držiteľ použitých batérií a akumulátorov je povinný ich odovzdať na miestach a osobám, ktoré sú vymedzené zákonom o odpadoch.	Jedná sa o miesta, resp. osoby definované v ustanoveniach § 46 ods. 1 písm. a), resp. § 47 ods. 1 písm. a), resp. § 47 ods. 2 písm. a) zákona o odpadoch.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
Opotrebované pneumatiky § 72 zákona o odpadoch Konečný používateľ pneumatiky je povinný pneumatiku po tom, ako sa stala odpadovou pneumatikou, odovzdať distribútorovi pneumatík, okrem odpadových pneumatík umiestnených na kolesách starého vozidla odovzdávaného osobe oprávnenej na zber starých vozidiel alebo spracovateľovi starých vozidiel.	Táto povinnosť sa vzťahuje na každého, kto sa zjavuje opotrebovaných pneumatík samostatne, bez vozidla.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
§ 76 ods. 7 a 8 zákona o odpadoch Držiteľ odpadových olejov je povinný prednostne zabezpečiť ich zhodnotenie regeneráciou, ak to technické, ekonomické a organizačné podmienky dovoľujú. Ak nie je možná ich regenerácia, držiteľ odpadových olejov je povinný zabezpečiť ich energetické zhodnotenie. Ak nie je možné ich zhodnotenie, držiteľ odpadových olejov je povinný zabezpečiť ich zneškodnenie.	V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva sa materiálové zhodnotenie odpadových olejov uprednostňuje pred ich energetickým zhodnotením. Uvedené povinnosti je držiteľ odpadových olejov povinný zabezpečiť prostredníctvom spracovateľa odpadových olejov.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
Stavebný odpad § 77 ods. 2 zákona o odpadoch Pôvodca odpadu je zodpovedný za nakladanie s odpadmi, ktoré vznikajú pri servisných, čistiacich alebo udržiavacích prácach, stavebných prácach a demolačných prácach, vykonávaných v sídle alebo mieste podnikania, organizačnej zložke alebo v inom mieste pôsobenia právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa a je povinný pri nakladaní s takýmito odpadmi plniť povinnosti podľa § 14 zákona o odpadoch.	Za pôvodcu odpadu sa v danom prípade považuje právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, pre ktorú sa tieto práce v konečnom štádiu vykonávajú. V prípade, ak sa obdobné práce vykonávajú pre fyzickú osobu, pôvodcom odpadu je ten, kto uvedené práce vykonáva. Pôvodca nemusí túto činnosť vykonať sám, ale môže si zmluvne dohodnúť, že tak pre neho urobí niekto iný. Môže sa tak dohodnúť aj priamo s firmou, ktorá tieto servisné, čistiacie alebo udržiavacie práce pre neho vykonáva. Z pohľadu dodržiavania zákona sa bude zisťovať, akým spôsobom zabezpečil splnenie tejto povinnosti ten, pre koho sa servisné práce vykonávali.	Sankcia v závislosti od porušenia konkrétnej povinnosti
Komunálne odpady § 81 ods. 9 zákona o odpadoch Pôvodca komunálnych odpadov je povinný:- nakladať alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce;- zapojiť sa do systému zberu komunálnych odpadov v obci;- užívať zberné nádoby zodpovedajúce systému zberu komunálnych odpadov v obci;- ukladať zmesový komunálny odpad, oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu a drobné stavebné odpady na účely ich zberu na miesta určené obcou a do zberných nádob zodpovedajúcich	Žiadny pôvodca komunálneho odpadu, ani keby produkoval veľké množstvá komunálneho odpadu, nie je oprávnený vytvoriť si vlastný systém zberu komunálneho odpadu, ale je povinný zapojiť sa do systému zberu komunálneho odpadu v obci. Nemôže ani použiť zberné nádoby, ktoré nezodpovedajú systému zberu komunálneho odpadu v obci, lebo by tým narušil funkčnosť celého systému zberu komunálneho odpadu. Ak obec zavedie systém separovaného zberu komunálnych odpadov, sú pôvodcovia zo zákona povinní ukladať aj oddelené zložky komunálneho odpadu na miesta určené obcou a do určených zberných	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR

systému zberu komunálnych odpadov v obci.	nádob, teda separovať odpad tak, ako to určila obec vo všeobecne záväznom nariadení obce.	
Komunálne odpady § 81 ods. 17 zákona o odpadoch Prevádzkovateľ kuchyne, držiteľ komunálneho odpadu a držiteľ drobného stavebného odpadu alebo ten, kto nakladá s komunálnymi odpadmi alebo s drobnými stavebnými odpadmi na území obce je povinný na vyžiadanie obce poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s nakladaním s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.	Obec má vo väzbe na komunálne a drobné stavebné odpady povinnosti držiteľa odpadu a musí viesť evidenciu o odpadoch a ohlasovať údaje z nej. I keď väčšinu údajov obec získava od zberových spoločností, je oprávnená vyžiadať informácie aj od iných osôb uvedených v tomto ustanovení.	Pokuta od 800 EUR do 80 000 EUR
Recyklačný fond § 125 ods. 5 zákona o odpadoch Výrobca a dovozca sú povinní: - zaregistrovať sa v Recyklačnom fonde do 30 dní od začatia výroby, prepravy z iného členského štátu do Slovenskej republiky alebo dovozu výrobkov, za ktoré sú povinní platiť príspevok; - ohlásiť zmeny v údajoch potrebných na registráciu do 30 dní od vzniku zmeny a umožniť orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve kontrolu ich registrácie v Recyklačnom fonde, kontrolu správnosti výpočtu príspevku a kontrolu jeho platenia.	Recyklačný fond bol neštátny účelový fond zriadený zákonom o odpadoch, do ktorého platili príspevky výrobcovia a dovozcovia pneumatík, viacvrstvových kombinovaných materiálov, kovových obalov, plastov, papiera a lepenky, skla, vozidiel, minerálnych mazacích a priemyselných olejov a výrobcovia batérií a akumulátorov a elektrozariadení. Poznámka: Dňom 30. 6. 2016 uvedené povinnosti výrobcov a dovozcov zanikajú. Recyklačný fond bol ku dňu 31. 12. 2016 zrušený.	Pokuta od 500 EUR do 50 000 EUR
Recyklačný fond § 125 ods. 1 zákona o odpadoch Výrobca a dovozca je povinný platiť príspevok do Recyklačného fondu vypočítaný podľa § 126 zákona o odpadoch.	Konkrétnu výšku príspevku pre jednotlivé výrobky ustanovuje vyhláška Ministerstva životného prostredia č. 370/2015 Z. z. pre výpočet príspevkov, zozname výrobkov a obsahu žiadosti poskytnutia prostriedkov z Recyklačného fondu. Poznámka: Povinnosť platiť príspevky do Recyklačného fondu zanikadňom 30. 6. 2016. Recyklačný fond bol ku dňu 31. 12. 2016 zrušený.	Pokuta od 1 200 EUR do 120 000 EUR
Recyklačný fond § 125 ods. 6 zákona o odpadoch Výrobca a dovozca spoplatnených výrobkov je povinný: viesť a uchovávať evidenciu o objeme svojej výroby, cezhraničnej prepravy z iného členského štátu do SR, dovozu, cezhraničnej prepravy do iného členského štátu zo SR a vývozu; ohlasovať ustanovené údaje z evidencie štvrtročne Recyklačnému fondu a okresnému úradu.	Podľa § 12 ods. 1 vyhlášky č. 366/2015 Z. z. sa evidencie vedie priebežne za obdobie kalendárneho roka. Ohlásenia musia výrobcovia a dovozcovia podať na tlačíve, ktorého vzor je uvedený v prílohách k predmetnej vyhláške (príloha č. 13, č. 14 alebo č. 15). Ohlasovacia povinnosť voči Recyklačnému fondu dňom 30. 6. 2016 zanikla.	Pokuta od 500 EUR do 50 000 EUR

Poznámka: Prečítarknuté, už v súčasnosti nie je platné, resp. ods. 6 sa už v zákone o odpadoch nenachádza.

ZÁVER

V predkladanom príspevku sme uviedli základné informácie týkajúce sa pokút, ktoré inšpektorát životného prostredia uloží za porušenie povinností (§ 117) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Podľa tohto zákona sa pokuty rozdeľujú do 6 skupín (oproti 4 skupinám podľa zákona č. 223/2001 Z. z.). Pri tvorbe príspevku sme vychádzali z platnej legislatívy odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, konkrétne z právnych noriem:

- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Vyhláška č. 371/2015 Z. z. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch;

- Vyhláška č. 370/2015 Z. z. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu, o zozname výrobkov, materiálov a zariadení, za ktoré sa platí príspevok do Recyklačného fondu, a o podrobnostiach o obsahu žiadosti o poskytnutie prostriedkov z Recyklačného fondu;
- Vyhláška č. 366/2015 Z. z. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti;
- Oznámenie č. 368/2015 Z. z. Oznámenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o vydaní výnosu o jednotných metódach analytickej kontroly odpadov.

ZONAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- [1] Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. - [on-line] Available on - URL: >www.epi.sk/zz/2015-79<[cit. 2018-02-21]
- [2] Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch č. 371/2015 Z. z. (v znení č. 322/2017 Z. z.). - [on-line] Available on - URL: ><http://www.epi.sk/zz/2015-371><[cit. 2018-02-21]
- [3] Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 370/2015 Z. z. o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu, o zozname výrobkov, materiálov a zariadení, za ktoré sa platí príspevok do Recyklačného fondu, a o podrobnostiach o obsahu žiadosti o poskytnutie prostriedkov z Recyklačného fondu. - [on-line] Available on - URL: ><http://www.zakonypreludi.sk/zz/2015-370><[cit. 2018-02-21]
- [4] Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti (v znení č. 246/2017 Z. z., 321/2017 Z. z.). - [on-line] Available on - URL: ><http://www.zakonypreludi.sk/zz/2015-366><[cit. 2018-02-21]

ADRESA AUTORKY

Ing. Monika OFFERTÁLEROVÁ

Technická univerzita vo Zvolene, Fakulta ekológie a environmentalistiky, Katedra UNESCO pre ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj, T. G. Masaryka 24, 960 53 Zvolen.

e-mail: >monika.off@centrum.sk<

RECENZIA TEXTOV V ZBORNÍKU

Recenzované dvomi recenzentmi, členmi vedeckej rady konferencie. Za textovú a jazykovú úpravu príspevku zodpovedajú autori.

REVIEW TEXT IN THE CONFERENCE PROCEEDINGS

Contributions published in proceedings were reviewed by two members of scientific committee of the conference. For text editing and linguistic contribution corresponding authors.